

YANLIANKE

EL SOMNI
DEL POBLE DING

Traducció de Carla Benet Duran

Barcelona

Primera edició: octubre del 2021

© Yan Lianke, 2005

© de l'epíleg, Yan Lianke, 2005

© de la traducció, Cada Benet Duran

© de la il·lustració de portada, Getty Images

© d'aquesta edició, Editorial Males Herbes S.C.P

Guilleries, 26, 1,2,

08012, Barcelona

www.editorialmalesherbes.com

ISBN: 978-84-124352-1-4

DIPÒSIT LEGAL: B. 15.570-2021

Impressió: Liberdúplex S.L.

Maquetació: EdicTal

Disseny de portada: Eduard Vila / www.eduvila.com

Correcció: Joana Castells

Sota les sancions establertes per les lleis, queden rigorosament prohibides, sense l'autorització per escrit dels titulars del copyright, la reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol mitjà o procediment mecànic o electrònic, actual o futur-incloent-hi les fotocòpies i la difusió a través d'Internet-i la distribució d'exemplars d'aquesta edició mitjançant lloguer o préstec públics.

CAPÍTOL I

I

Era un dia de finals de tardor, un capvespre al terme de la tardor. El sol ponent, a la plana de l'est del Henan, era una taca de sang que xopava de roig el cel i la terra. Roig, així era el crepuscle d'aquell capvespre tardorenc. La tardor era avançada i el fred, punyent. Els carrers gèlids del poble Ding eren totalment deserts.

Els gossos havien tornat als caus. Les gallines, als corrals.

Les vaques s'arraulien al caliu de l'estable.

El silenci del poble era dens i callat. El poble vivia, però semblava mort. Pel silenci absolut, pel fred punyent, pel capvespre: el poble es pansia i la gent, també. Esllanguits, els dies també es marcien, com cadàvers sota terra.

Els dies, com cadàvers.

L'herba de la plana es pansia.

Els arbres s'assecaven.

Les terres i els cultius, sota el roig ensangonat, restaven també erms.

La gent del poble s'esllanguia dins les cases, tancades i barrades.

Quan l'avi Ding Shuiyang va tornar de la ciutat, el crepuscle ja cobria tota la plana. L'autocar de línia, que feia el trajecte del comtat de Wei a la llunyana Dongjing,² el va deixar al voral de

2. Dongjing és un dels topònims amb què era coneguda durant la di-

la carretera, com la tardor fa caure al costat dels camins les fulles seques dels arbres. El camí que duia al poble Ding l'havien asfaltat deu anys enrere, quan tothom, cada persona i cada família, venia sang. L'avi restava dret al voral, fitant el poble que tenia davant, quan va bufar el vent i la ment, enterbolida durant el viatge, se li va començar a despertar. Aquell embull, que no havia aconseguit entendre durant el camí, començava a aclarir-se. Ara ho comprenia, per primera vegada des que, de bon matí, havia pres l'autobús per marxar del poble i s'havia passat mig dia a ciutat, escoltant allò tan complicat que li deien les autoritats, fins que havia pogut tornar a casa. Ara s'aclaria, com s'aclareix el cel quan hi apareixen els raigs del sol.

Entenia que els núvols duen la pluja.

Entenia que la tardor avançada fa néixer el fred.

Entenia que la gent que deu anys enrere havia venut sang, ara segur que patirien la malura de la febre. I per culpa de la febre es pansirien, com les fulles seques que cauen dels arbres.

La febre s'amagava a la sang. L'avi s'amagava en els somnis.

La febre cobejava la sang. L'avi, els somnis.

L'avi somniava cada dia. Feia tres dies que tenia el mateix somni, somniava que *pel comtat de Wei i per la ciutat de Dongjing, d'on acabava de tornar, s'hi estenia un entramat subterrani de canonades com teranyines, i per cada canonada hi corria sang. A les junctures mal soldades i als plecs oberts dels tubs, la sang hi rajava com si fos una font i esquitxava cel amunt. La pluja escarlata inundava l'aire d'una flaire sanguinolenta. A la plana, l'avi va veure que l'aigua de tots els pous i de tots els rius s'havia convertit en sang, de fortor aspra*

nastia Song (960-1279) la ciutat de Kaifeng, a la província del Henan (est central de la Xina). Aquesta ciutat va ser la capital provincial del Henan fins al 1954, en què va passar-ho a ser Zhengzhou. *(Totes les notes que apareixen al llibre són de la traductora.)*

i roig punyent. Els metges de cada ciutat i de cada poble ploraven desconsoladament perquè la malaltia es propagava; al poble Ding, en canvi, hi havia un metge que cada dia s'asseia al carrer i reia. Sota els raigs daurats del sol, en aquell poble mut, on la gent romania tancada a casa, aquell metge de mitjana edat, amb una bata d'un blanc impol·lut, deixava el maletí a terra i aleshores, aleshores s'asseia al carrer, sota una vella sòfora, i es posava a riure. Reia assegut sobre una llosa a terra, sota la sòfora. Reia a cor què vols. Es cargolava de riure. I les riallades, magnifiques i daurades, eixordadores, com el vent de la tardor que batzegava el poble sense descans, feien tremolar i caure les fulles esgrogueïdes dels arbres.

Quan l'avi es va despertar d'aquell somni, les autoritats locals el van convocar a una reunió. Com que el poble Dingja no tenia alcalde, l'havien cridat a ell. En tornar de la reunió, quan arribava al poble, l'avi va comprendre tota una sèrie de coses que s'entrelligaven com fils.

Primer, va entendre que la malura de la febre, de fet, no es deia així, sinó que s'anomenava *sida*; segon, va entendre que la gent que en aquella època havia venut sang, i que després havien patit febre durant deu o quinze dies, ara segur que tenien la sida; tercer, quan algú tenia la sida, al principi tenia símptomes semblants als que havia patit nou o deu anys abans, quan l'havia agafada: la febrada d'un refredat, que es feia baixar amb un antipirètic, i aleshores la persona semblava recuperada, però al cap de mig any, o potser tan sols de tres o quatre mesos, la malaltia esclatava. Et quedaves sense força, de cap a peus, i la pell se t'omplia de butllofes i la llengua de llagues, i l'organisme se t'assecava com si no li quedés ni una gota d'aigua. I així t'anaves coent durant uns quants mesos, tres, sis, potser vuit, difícilment arribaves a l'any. I després, després mones.

Morien, com les fulles seques que cauen dels arbres.

Es consumien, com un llum quan s'apaga.

La quarta cosa que va comprendre l'avi era que, des de feia gairebé dos anys, al poble Ding cada mes hi moria algú. A quasi totes les famílies hi havia algun mort. Hi havien mort més de quaranta persones seguides. A les rodalies del poble, els enterrats s'estenien pels camps com sacs farcits de gra. Els malalts, alguns deien que tenien hepatitis, d'altres una malura als pulmons, però n'hi havia que, tot i tenir el fetge i els pulmons bé, no podien empassar-se ni un mos. I aleshores, un parell de setmanes després, la persona quedava magra i eixarreïda com un branquilló, i durant dos o tres dies escopia glopades de sang, o escopia sang a galledes, i moria. *Morien, com les fulles seques que cauen dels arbres. Es consumien, com un llum quan s'apaga.* En aquell temps, tothom deia que aquest o aquell altre havia tingut una malaltia a l'estómac, al fetge o als pulmons; en realitat, però, sempre era culpa de la febre. Tot era per la sida.

La cinquena cosa que havia entès era que abans la febre només l'agafaven els estrangers, la gent de ciutat i els desviats, però que ara s'havia escampat per tota la Xina, també pel camp, també entre persones decents. A més a més, s'havia propagat moltíssim, com una plaga de llagostes als sembrats. La sisena cosa que sabia era que tothom qui tingués aquella malaltia moriria. Era la nova malaltia terminal de la humanitat, i tant li feia quants diners et gastessis en tractaments, perquè era incurable. La setena cosa era que aquella epidèmia tot just començava, i que l'esclat fort s'esdevindria l'any següent o l'altre. Aleshores, la mort d'una persona seria com la d'un pardal, una arna o una formiga. En aquell moment, la mort d'una persona encara era com la mort d'un gos. Al món, els gossos se'ls considera molt més que els pardals o les arnes. La vuitena cosa era que jo, que estic enterrat al tros de terra que toca amb la paret de la caseta de l'avi, acabava de fer dotze anys i havia cursat cinquè quan em vaig morir. Em vaig morir després de menjar un tomàquet. Vaig collir un tomàquet que hi havia pel carrer, me'l vaig men-

jar i em vaig morir. Enverinat. Mig any abans, algú ens havia enverinat les gallines i també havien mort. Un mes després, el porc que criava la mare es va menjar un rave que algú li havia llançat i també va morir. I al cap d'alguns mesos més, jo em vaig menjar un tomàquet que vaig collir del carrer i també vaig morir. El tomàquet enverinat, algú l'havia deixat sobre una pedra que hi havia en el camí que jo feia de tornada a casa després de l'escola. Quan me'l vaig haver menjat, vaig sentir com si em tallessin els budells amb unes tisores. Vaig poder caminar només unes quantes passes fins que em vaig desplomar a terra. El pare va arribar corrents i em va dur a collibè fins a casa i, quan em va estirar al llit, jo ja vomitava espuma blanca per la boca, fins que em vaig morir.

Em vaig morir, però no va ser pas de la febre o de la sida. Em vaig morir per culpa del gran negoci de recollida de sang que el meu pare havia fet al poble deu anys enrere. Comprava sang i la venia. Jo havia mort perquè el meu pare havia esdevingut el traficant de sang més important del poble Ding, de Liu, de Huangshui, de Li'er i d'una desena de pobles i llogarrets més de la rodalia. Era el rei de la sang. El dia que em vaig morir, el pare no va plorar. Es va asseure al meu costat i es va fumar un cigarret, i després se'n va anar, acompanyat de l'oncle. L'un amb una pala afilada, l'altre amb un matxet gros i lluent, es van plantar a la cruïlla del centre del poble i van començar a proferir insults, esgargamellant-se:

-Sortiu si teniu collons, fills de puta, en comptes d'enverinar la gent d'amagat! -cridava l'oncle-. Aquí estaré jo, Diang Liang, per trinxar-vos!

Repenjat a la pala afilada, el pare bramava:

-Com queveieu que jo, Ding Hui, soc ric i no tinc febre, us podriu d'enveja, oi? Us fa ràbia, oi? Doncs jo em cago en tots els vostres morts! M'heu enverinat les gallines, el porc, i ara fins i tot el fill!